

Onderzoeken Werkplekieren

Leeromgeving Sapfabriek
Competenties en professionaliseringsbehoeften



Opzet presentatie

- Verbinding tussen de onderzoeken
- Aanleiding voor de onderzoeken
- Onderzoek Sapfabriek
 - Respondenten
 - Uitkomsten
- Onderzoek competenties en professionaliseringsbehoeften
 - Respondenten
 - Uitkomsten
- Aanbevelingen vanuit beide onderzoeken
- Verbinding met de deelprojecten van KIGO

Verbinding Onderzoeken

Leeromgeving Sapfabriek (IVA)

1. Focus op de docent
2. 1 leerwerkbedrijf, namelijk de sapfabriek
3. Docenten van hbo, mbo en vmbo
4. Kwalitatief multicasestudie d.m.v gestructureerde interviews
5. Cases: de betrokken opleidingen

Eén van de uitkomsten:
Onderwijsconcept 'omgekeerde leerweg' wordt bij geen enkele opleiding vormgegeven.

Competenties en professionalisering (Amo)

1. Vanuit het perspectief van de docent
2. Meerdere leerwerkbedrijven, namelijk vanuit de Zorg en Techniek
3. Docenten mbo, waaronder 6 techniekdocenten die ook deelnamen aan het IVA-onderzoek
4. Kwalitatief multicasestudie d.m.v gestructureerde interviews. Uitkomsten IVA onderzoek dienden als basis voor de hypothesen.
5. Cases: docenten Zorg en docenten Techniek

Eén van de uitkomsten: onderwijsconcept is niet geïnternaliseerd

Aanleiding voor de onderzoeken

Onderzoek Sapfabriek:

- ROC A12 wil weten hoe de Sapfabriek is geïmplementeerd in de huidige curricula van de betrokken beroepsopleidingen.
- ROC A12 wil zicht krijgen op de visie van het management op opleidingen en onderwijs binnen de Sapfabriek.

Onderzoek competenties en professionaliseringsbehoeften:

Uit het IVA-onderzoek bleek:

- Docenten voelden zich competent voor deze vorm van onderwijs.
- Het onderwijs werd niet vormgegeven volgens het onderwijsconcept.

Deze discrepantie was aanleiding voor nader onderzoek.

Onderzoek Sapfabriek 1

Respondenten

School	Opleiding	Management/ projectleiding	Docenten	Studenten
ROC A12	Mechanical Design & Engineering	1	2	2
ROC A12	Elektrotechniek	-	2	3
ROC A12	Procesoperator	-	2	2
ROC A12	ZDO (secretarieel)	1	1	-
ROC A12	Overig/ management	3	-	-
Hogeschool Van Hall Larenstein	Food Innovation Management	1	1	-
Het Streek	VMBO	1	3	-
Groenhorst College	MBO Food-opleidingen	1	3	-
Hogeschool Arnhem Nijmegen	Commerciële Economie/Management Economie en Recht (dual)	-	2	3
Hogeschool Arnhem Nijmegen	Food & Business	-	-	2
Hogeschool Arnhem Nijmegen	Digitale communicatie	-	-	1
Hogeschool Utrecht	Industriële automatisering	-	-	1
Overig	Direct betrokkenen Sapfabriek	1	-	-

Onderzoek Sapfabriek 2

Vragen en uitkomsten

Vraag 1: Wat levert de sapfabriek op voor het beroepsonderwijs en welke mogelijkheden zien docenten voor hun onderwijspraktijk?

Wat levert het (niet) op:

- Een meer of minder realistische leeromgeving (afhankelijk per opleiding), maar gebrek aan werkmeesters en te kleinschalig
- Geschikt voor een deel van het curriculum
- **Geen 'omgekeerde leerweg'**

Mogelijkheden:

- Studenten meer storingen zelf laten oplossen
- Meer begeleiding door studenten zelf
- Als er meer werkmeesters zijn kan er meer
- **Beter benutten van de mogelijkheden doorstroom mbo-hbo**
- **Meer opleidingen bij betrekken**

Onderzoek Sapfabriek 3

Vragen en uitkomsten

Vraag 2: Op welke wijze kan het management van de opleidingen een ondersteunende rol spelen bij het inzetten van de Sapfabriek in het beroepsonderwijs?

- Creëren van draagvlak onder docenten, onder andere door faciliteren in tijd
- Stimuleren van de inzet van de Sapfabriek in de opleidingen
- **Verhelderen van taken en verantwoordelijkheden**
- **Professionaliseren van leer- en werkmeesters**
- **Profileren van de Sapfabriek bij het regionale bedrijfsleven**

Onderzoek competenties en professionaliseringsbehoeften 1

Respondenten

School	Opleiding	Docenten
ROC A12	Mechanical Design & Engineering	2
ROC A12	Elektrotechniek	1
ROC A12	Procesoperator	2
Groenhorst College	MBO Food-opleidingen	2

Onderzoek competenties en professionaliseringsbehoeften 2

Vragen en uitkomsten

Vraag 1 Welke competenties zijn vanuit de perceptie van de docenten noodzakelijk voor hun rollen binnen het leerwerkbedrijf?

- De door de docenten Techniek noodzakelijk geachte competenties komen grotendeels overeen met de competenties uit de literatuur. Docenten concretiseerden de competenties.
- De niet genoemde competenties, zoals *het aanbieden van theoretische kennis en praktische vaardigheden op de juiste wijze en het juiste moment, en het groepsgewijs reflecteren op resultaat en werkuitvoering zowel met studenten als werkmeesters* zijn veelzeggend. Deze worden in de literatuur als kenmerkend gezien voor het onderwijsconcept de 'omgekeerde leerweg'. **Het onderwijsconcept is niet geïnternaliseerd door de docenten.**

Onderzoek competenties en professionaliseringsbehoeften 3

Vragen en uitkomsten

Vraag 2: Aan welke professionaliseringsactiviteiten hebben de docenten behoefte en geven zij de voorkeur voor het werken binnen een leerwerkbedrijf?

- **Docenten Techniek hebben behoefte aan professionaliseringsactiviteiten waarbij geleerd wordt door sociale interactie en kritische reflectie.**
- De activiteiten waaraan de voorkeur gegeven wordt zijn voor een deel te typeren als effectief.
- Er is weinig samenhang binnen de activiteiten: daardoor worden deze te weinig doelgericht ingezet.

Aanbevelingen vanuit beide onderzoeken

Organisatie

- Tijd en middelen vrijmaken voor ontwikkeling en begeleiding (inzet van betrokken docenten verhogen)
- **Sturen op het vormen van een team Sapfabriek: met *ALLE* betrokken docenten en werkmeesters**

Onderwijskundig

- **Verhelderen 'omgekeerde leerweg':** wat is het wel, wat niet (KIGO-project).
- Sturen op de inzet van meer werkmeesters

Leiderschap en communicatie

- **Visie ontwikkeling op het onderwijs in de Sapfabriek met betrokken docenten**
- *BESTE* docenten naar de Sapfabriek: geen sluitstuk van de inzet!

Professionalisering

- **Ondersteunen in het internaliseren en vormgeven van 'de 'omgekeerde leerweg'.**

Verbinding met deelprojecten KIGO-project

- Verhelderen van omgekeerde leerweg (1)
- Verhelderen van taken en verantwoordelijkheden (1)
- Vormgeven van ondersteuningsproject, waarin rekening gehouden wordt met de leervoorkeuren van de docenten en waarbij visieontwikkeling, internaliseren en vormgeven van het concept centraal staat.(1)
- Team Sapfabriek: **alle** betrokken docenten en werkmeesters (1)
- Samenwerkingsplatform New Product Development (3)

Toevoegen aan producten;

Deelproject 1:

- Voorstel verbetering doorstroom mbo-hbo
- Voorstel tot om meer opleidingen te betrekken
- Beschrijving 'omgekeerde leerweg'